

Treballem la NO VIOLÈNCIA DE GÈNERE a l'escola

COR DE MARIA
Fundació XAFER

ACTIVITATS CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Les activitats que s'ha pensat per a realitzar al centre són activitats amb les que l'alumne creixerà amb coneixements i també com a persona. Es tracta d'ajudar

a que els nostres alumnes, no siguin ni víctimes ni verducs de la violència de gènere. I per això hem de treballar i sensibilitzar-los des de ben petits. Així durant el curs escolar 2016/2017 es treballaran les següents activitats per aconseguir que els alumnes tinguin un bon autoconcepte, aprendre que les feines no tenen sexe, a no menys valorar a la dona pel simple fet de ser dona, a reconèixer que són els abusos psicològics, a deixar de costat els rols sexistes...

Per això cada curs farà una activitat:

EI: LA MAGA SOLU

EP1: QUI ÉS QUI?

EP2: ELS OFICIS

EP3: SOPA DE LLETRES

EP4: CUIDAR-SE

EP5: TREBALLAR EL SEXISME

EP6: LES PORS

ESO:TALLER DE SENSIBILITZACIÓ SOBRE LA NO VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Maria Julià Vila

PROPOSTA DE FEINA PER TREBALLAR LA NO VIOLÈNCIA A L'ESCOLA

EI

LA MAGA SOLU

Objectius:

- Conèixer i visualitzar les diferents labors i tasques de la llar.
- Familiaritzar-se amb els rols de cura i manteniment de la llar.
- Fomentar el repartiment equitatiu de les tasques domèstiques.
- Desenvolupar habilitats per a la resolució de conflictes i recerca de solucions.

Desenvolupament:

Dramatitzar en classe el conte "La maga Solu" amb l'alumnat.

És important ressaltar les paraules Solució i Compartir.

Claus per al professorat:

Aquest conte pot utilitzar-se canviant els rols tant de la mare com del pare (papà fent les tasques de casa, mama cuidant a l'àvia) per a oferir els diferents i flexibles models que poden donar-se en una família) i variar les tasques a les quals han de plantar cara Andrés i María segons el criteri del/la professor/a . Al final del conte, pot dialogar-se amb els nens i nenes el necessari que és la seva col·laboració a casa perquè tots els membres de la seva família puguin gaudir del temps lliure.

Materials:

Conte "La Maga Solu".

Temporalització:

Aproximadament 30 minuts.

LA MAGA SOLU

María i Andrés són un nen i una nena que els encanta jugar i passar-lo bé. Són germans i sovint juguen junts, encara que el que més els agrada fer és anar amb papà i mamà al parc amb la bici.

Era un matí de dissabte i havia un sol lluent.

María pensava: “m'encanta fer expedicions amb mamà, papà i Andrés amb bici, vam buscar pedres estranyes i li posem noms als arbres”. El que María no s'havia adonat que aquesta pensant en veu alta. El seu germà Andrés que estava al seu costat va respondre: “seria estupend anar amb mama i papà al parc. Podríem anar amb bicicleta, anar a veure els ànecs de l'estany...”

Però la realitat era altra; Maria va mirar a mamà i la va veure molt ocupada, fregava plats. Als dos minuts va tornar a mirar-la i estava vegada la va veure escombrant el saló. Sabia que estava molt ocupada i que semblava no tenir temps per a divertir-se. Andrés i ella tenien un problema: estaven avorrits, feia un dia meravellós i la seva mare estava massa ocupada fent les tasques de casa com per a dur-los al parc i gaudir tots junts. Però Maria i Andrés sabien de sobres que quan es tenia un problema el que es necessita és UNA SOLUCIÓ.

I quan havia un problema i era necessària una SOLUCIÓ, Andrés i Maria també sabien que havien de cridar a la Maga Solu. Així que Andrés i Marla van cridar: MAGA SOLU, MAGA SOLU, VEUEN PER FAVOR!!!!

Passats uns instants per fi va aparèixer la Maga Solu. A la Maga Solu la cridaven així perquè sempre trobava les solucions per a tot, era la Maga de LES SOLUCIONS.

Efectivament, la Maga Solu sempre tenia solucions per a tot, però sempre les donava en forma d'endevinalla, refrany o alguna cosa així. Calia pensar molt però al final sempre trobava una solució. Era fantàstica.

Per fi Maga Solu!!! va dir volem anar-nos al parc amb papà i mamà però és que la meva mamà està molt ocupada amb les tasques de la casa!!! Ajuda'ns per favor.

La Maga Solu amb veu solemne va dir:

“Si al parc anar a jugar amb mamà voleu una pregunta li fareu”

Andrés sorprès va dir ¿ una pregunta? Però quina pregunta? Aquesta Maga Solu és fantàstica perquè sempre m'ajuda a trobar solucions, va pensar, però també és cert que em fa pensar i pensar.

Maga Solu, per favor, dóna'm altra pista més, va dir Andrés gairebé suplicant. Està bé, però aquesta serà l'última, he d'anar-me aviat, hi ha molts nens i nenes que avui dissabte m'estan cridant i em temo que és amb el mateix problema. En fi, aquí va l'última pista:

“Si en la vostra casa 4 persones viviu, per què només una treballa aquí?”

María va pensar, és veritat!!!! De cop i volta la seva cara es va il·luminar. María va recordar com la seva senyoreta Mamin sempre que calia recollir la classe tots els nens i les nenes ho feien junts i acabaven molt prompte. No imaginava a la seva senyoreta dient-li: “María recull-lo tu tot sola que nosaltres ens anem a jugar al pati!!.”

Clar!!!! Si tots i totes fem una mica de la casa, ens podem anar abans a jugar!!! Andrés que també semblava haver-se adonat, va mirar a la seva germana

encantat. Ja sabien la pregunta que li havien de fer a mamà!!.

La Maga Solu, somrient els va dir: Molt molt bé, sé el que esteu pensant. La solució és COMPARTIR.

I després d'uns segons, va desaparèixer.

Corrent es van anar on estava mamà. María la va mirar i va dir: “mamà digues-me quina tasca puc realitzar. Si fem entre tots i totes les coses de la casa acabarem abans i així ens anirem junts jugar!!!! Veritat, mama?”.

Mamà va somriure, li va fer un petó i li va dir que efectivament tenia raó:” molt bé María pots treure les escombraries?”

I així va anar.

Seguidament ho va fer Andrés: “mamà, digues-me quina tasca puc realitzar i així ens anirem junts a jugar!”.

Mamà li va donar altre petó a Andrés i li va dir: “molt bé Andrés, pots recollir les joguines i posar-los en el seu lloc?”. I això va ser el que va començar a fer Andrés.

En aquest moment va arribar papà que venia de cuidar a l'àvia Pepa que últimament, semblava que no es trobava molt bé. Va veure a María ocupada i a Andrés també. Andrés

va córrer cap a papà, papà ho va abraçar i li va fer un petó. Andrés li va explicar que estaven compartint les tasques (com feien en el cole abans d'anar a l'esbarjo) per a poder després anar tota la família a passar-lo bé. Papà sense intervenir paraula va agafar el plumero i va dir: doncs si entre tots i totes ho fem, abans acabarem”.

I així, entre tota la família van fer les tasques i van poder anar-se amb bici al parc on van descobrir animalets que no havien vist mai, van recollir fulles molt rares per a la col·lecció de fulles de María, van trobar pedres de diferents i preciosos colors que Andrés guardava en la seva motxilla i tot això ocorria mentre la Maga Solu des de les altures somreia satisfeta.

Autora: Isabel Luna

Objectius:

- Facilitar la comprensió dels rols de gènere.
- Afavorir l'anàlisi crítica de l'assignació dels rols de gènere.
- Afavorir la comprensió de la diferència entre sexe i gènere.

Desenvolupament:

El/la docent prepara dues fotografies una d'un nadó nena i altra d'un nadó nen, es col·loquen en un suport rígid (cartró o cartolina) i s'escriuen els noms baix, en una fotografia, per exemple "Juan" i en l'altra, per exemple, "Ana" (també es pot utilitzar diapositives en la qual s'il·lustrin ambdues imatges).

Es tracta que, de manera grupal, construeixin les històries de vida futura per a aquests dos beus. Per a això es divideixen en grups de 4 o 5 persones.

El/la professor/a agafa la fotografia d'Ana i comença a llançar al grup les següents preguntes:

- Quines qualitats observeu en Ana?
- Quin creieu que serà el seu color favorit?
- A quin li agradarà jugar quan tingui dos anys?
- A quins li agradarà jugar quan tingui la vostra edat?
- Com li agradarà vestir-se quan tingui la vostra edat?
- En què creieu que treballarà?
- Com penseu que serà quan sigui major?
- Com penseu que serà la seva vida?
- Com serà la seva vida familiar?

Una vegada que el grup ha contestat a les preguntes d'Ana, se li mostra a continuació la imatge de Juan, i es realitzen les següents preguntes pel que fa a ell:

- Quines qualitats observeu en Juan?
- Quin creieu que serà el seu color favorit?
- A quin li agradarà jugar quan tingui dos anys?
- A quins li agradarà jugar quan tingui la vostra edat?
- Com li agradarà vestir-se quan tingui la vostra edat?
- En què creieu que treballarà?
- Com penseu que serà quan sigui major?
- Com penseu que serà la seva vida?
- Com serà la seva vida familiar?

Quan l'alumnat ha acabat de construir les històries, es posen en comuna, i entre tot el grup s'analitzen les diferències i les semblances entre les qualitats atribuïdes a les bebés nenes i les atribuïdes als bebés nens, així com a les expectatives per a Juan i per a Ana.

Claus per al professorat:

El/la professor/a explica com influeix el sexe biològic al néixer, com s'esperen socialment coses diferents per a nois que per a noies, què és el gènere, què és el sexe i què són els rols de gènere...

En definitiva, com es construïxen els rols de gènere, i com sobre la base del sexe biològic es constituïxen els estereotips de gènere de nens i nenes.

- Per quines s'atribuïxen expectatives, qualitats, robes, joguines, treballs, vida familiar i fins i tot colors diferents per als nens i per a les nenes?. Això és el que

cridem rols de gènere, però no podem deixar-nos condicionar pels mateixos.

- Per quins quan neixen els beus nens se'ls vesteix de color blau i a les beus nenes de color rosa?
- Per què sempre s'espera de les nenes que siguin mares? I dels nens que siguin caps o ocupin algun càrrec important?

Materials:

Joc de fotografies de bebés (en suport rígid o en diapositives).

Temporalització:

Aproximadament 1 hora.

2n d'EP

ELS OFICIS

Objectius:

- Afavorir la presa de consciència de les diferents ocupacions que existeixen.
- Aprendre a diferenciar el treball remunerat i el no remunerat.
- Oferir una imatge no sexista de les professions.
- Fomentar la capacitat creativa i d'expressió a través de la mímica.

Desenvolupament:

S'organitzen grups de 3 o 4 alumnes/us i se'ls reparteixen les targetes amb diferents oficis. Cada grup representa amb mímica cada fitxa i els altres grups intenten endevinar de quin ofici es tracta.

Una vegada acabat el joc es procedeix al debat.

Claus per al professorat:

El/la professor/a llançarà preguntes sobre si els ha agradat el joc i per què; si alguna vegada han vist a persones desenvolupant aquest ofici i de quin sexe.

En aquest sentit és important que posem exemples a l'alumnat del tipus: "Penseu, per exemple, que una dona o un home (nomenar a algú proper) pot ocupar aquest treball?"

En les fitxes que inclouen escenes de la vida quotidiana i que corresponguin al treball domèstic representades tant per homes com per dones, comentar en classe que aquestes tasques són considerades com treball no remunerat però imprescindible per al desenvolupament de la vida diària.

Materials:

Fitxes per a acolorir:

3r d'EP

SOPA DE LLETRES

Objectius:

- Afavorir l'ús d'un llenguatge no sexista.
- Familiaritzar a l'alumnat amb professions en les quals cada sexe es troba infrarepresentat.
- Ampliar el repertori de professions per a cada sexe.
- Fomentar la cooperació.

Desenvolupament:

La nostra activitat es va a portar a terme a través d'una sopa de lletres. En ella apareixen sis paraules clau:

- 2 termes en femení que nomena a professions realitzades per dones que tradicionalment han estat realitzades per homes: bombera, lampista.
- 2 termes en masculí que nomena a professions realitzades per homes que tradicionalment han estat realitzades per dones: comare, secretari.
- 2 termes genèrics que inclouen ambdós sexes: policia, futbolista

Es divideix a l'alumnat en grups de tres perquè resolguin la sopa de lletres, una vegada resolta es defineixen les paraules que els nens i nenes no coneixen.

Claus per al professorat:

Reflexionar sobre els següents punts

- Per quins gairebé mai escoltem aquests termes?
- Hi ha dones policies en el nostre municipi?
- Hi ha equip de futbol femení?
- Algú de l'alumnat voldria desenvolupar alguna d'aquestes professions?
- Quines capacitats són necessàries per a treballar en aquestes professions?
- Les pot realitzar igual un home i/o una dona?

Materials:

Fitxa amb la sopa de lletres, llapis.

Temporalització:

Aproximadament 30 minuts.

CUIDAR-SE

Cuidar-se és una habilitat que tenen les persones amb bona autoestima. Coneixen les seves necessitats humanes i saben satisfer-les. Respecte, afecte, oci, salut, etc. En les víctimes de violència domèstica aquesta habilitat està deteriorada. Les víctimes només s'ocupen de complaure a l'agressor i perden la noció de les seves necessitats. Els agressors també manquen d'aquesta habilitat i es recolzen en algú que ho faci per ells. Aprendre a cuidar-se és essencial per aconseguir ser conscients de com donar-nos benestar i plaer.

Finalitats

- Crear l'hàbit de cuidar-se un mateix.
- Ensenyar la idea que totes les persones necessitem saber el que ens dóna benestar. Donar-se benestar és donar-se afecte. Una forma de donar-nos afecte i cuidar de nosaltres i nosaltres mateixos, és saber el quins ens fa sentir-nos bé i no ens perjudica.

Activitats

- Pensar en alguna cosa que feu tots els dies, que us fa sentir bé i a gust.
- Posar exemples com: jo em sento bé quan miro els núvols moure's durant uns segons, quan em banyo en el mar, etc. Quan et sents bé tu?
- Exposar individualment aquestes situacions

Suggeriments

- Fer que la seva classe tots els dies pensi en alguna cosa agradable/agradable que van fer amb si mateixos el dia anterior. Si les respostes no són adequades, demanar altra sense jutjar l'anterior.

Conclusions

- Treure i anotar conclusions de la classe com conjunt.
- Alumnes o alumnes individualment.

TREBALLAR EL SEXISME

El sexisme designa les actituds que introduïxen desigualtat i jerarquització per raó de sexe negant a la dona privilegis, pel simple fet de ser dona i atribuint-li característiques negatives. Pot manifestar-se en la forma d'abús psicològic en la parella. El mateix s'aplica a la raça, en aquest cas l'abús es diu racisme.

Finalitats

- Familiaritzar a l'alumnat amb l'existència d'un tipus d'abús cridat sexisme i transmetre que, tant homes com dones tenim dret a triar com som i el que fem, sempre tenint en compte el dret de l'altre persona.
- Prendre consciència que és un abús psicològic o insult el dir que algú és dolent o dolenta per la seva raça o pel seu sexe

Activitats

Les dones són unes plorones.

Les noies són ximples

Les dones només saben cuidar de la casa.

Les nenes no barallen perquè no poden.

Les dones li lleven el treball als homes.

– Preguntar a la classe per torn de paraula, prenent una frase o tota la llista, si és veritable o fals, sense més discussió. Escriure en la pissarra puntuacions amb V o F i fer el recompte. Tots els ítems són falsos.

– Prenent com guia la definició de sexisme aquí usada, emfatitzar que el sexisme fa mal i que totes les persones tenim els mateixos drets i podem realitzar les mateixes activitats, el que ocorre és que, als nois se'ls ensenya una forma d'ésser i a les noies altra. A les nenes se'ls diu “marimacho” perquè aprenguin a barallar i als nens plorones, si saben plorar.

Conclusions

- Anotar el resultat de les puntuacions. Si hi ha moltes V, pot concloure que la classe té el seu coneixement deformat.

- Compari les respostes per gèneres.

- Elabora una llista llarga i empra-la com qüestionari.

LES PORS

La por és una emoció crucial per a la supervivència i l'ajustament a situacions potencialment amenaçadores o nocives. La por, juntament amb la ràbia i el dolor són emocions que, reprimides, poden causar danys psíquics i orgànics. El primer pas en el bon ús de la por, és el reconeixement.

La por reprimida és un dels factors particularment nocius per a la infància testimoni de violència domèstica. Existeix relació entre ús emocional i malalties orgàniques i mentals.

Finalitats

- Ensenyar a l'alumnat a reconèixer les seves emocions en un ambient segur, sense crítiques, permetent-los sentir el que senten. La percepció, el reconeixement i bon ús de les emocions és essencial per al seu futur desenvolupament i supervivència física i psicològica.
- Prendre consciència que les pors són part d'un mateix i que TOTES LES PERSONES TENIM POR.
- Aprendre que no avergonyir-se de les pors és de valentes.

Activitats

- Introduir l'activitat amb la idea que totes les persones tenim por, sense excepcions. Cada persona tenim les nostres pors. Preguntar Quins són els teus?
- Escriure en la pissarra u o dues pors que tingui cada alumna i alumne.
- No fer comentaris, ni judicis de valor sobre el que expressin, simplement centri l'atenció de la classe que pensin en les seves pors.
- Llegir en veu alta la llista de pors de la pissarra i esmentant d'un en un, la classe identifica el seu personal aixecant la mà, dient "MEU".
- No cal preocupar-se de causar por en la classe, ja que la por reprimida és molt més destructiu que la por conscient.

Suggeriments

- Dedicar temps al que la classe hagi de dir sobre la por, establint un diàleg, donant sempre un torn de paraula.
- Pensar en les seves pròpies pors. Què sent? Li fa vergonya reconèixer-los?

Conclusions

- Quines pors són més comunes en la seva classe?
- Hi ha diferències sexuals en les pors de la classe?
- Hi ha algú en la classe la por de la qual li sembli significatiu? Si és així, explori més la situació.

FEMINISME vs MASCLISME

El feminisme i el masclisme són dues paraules que en moltes ocasions s'utilitzen de manera equivocada. Cal saber quina és la diferència entre els dos, per poder així fer-ne un ús adequat.

Finalitats

- Conèixer el significat de feminisme i masclisme.
- Saber apreciar les diferències entre ambdues paraules.

Activitats

- Veure el vídeo "machismo no es equiparable a feminismo"
<https://www.youtube.com/watch?v=0d1Y1IMmhJQ>
- Creació de debat sobre les diferències.
- Identificació de casos quotidians.
- Recopilació de reflexions.

EL FEMINISME ENS AJUDA A TOTS

Rasenth, l'artista que va fer aquest còmic vol deixar les coses clares sobre el sexisme.

El jove de 25 anys que resideix al Japó, ens mostra a través del seu art que el sexisme és dolorós per a tots recordant-nos que només podem superar-si treballem tots junts.

Rasenth va crear aquest còmic després que l'estudiant Elliot Rodger matés a sis persones i deixés a 13 ferides en represàlia a aquelles dones que havien rebutjat els seus acostaments romàntics. L'actitud de Rodger cap a les dones va treure a la llum una cultura misògina de culpar les dones per la infelicitat dels homes -quan pot ser que el sexisme sigui el veritable culpable.

Finalitats

- Familiaritzar a l'alumnat dels pensament antifeministes que hi ha en molta part de la societat.
- Analitzar quines injustícies es creen al voltant d'aquest pensament

Activitats

- Veure el còmic
- <http://www.upsocl.com/mujer/este-comic-captura-perfectamente-como-el-feminismo-nos-ayuda-a-todos/>
- Creació de debat sobre les diferències.
- Recopilació de reflexions.

DECIDÍ LA HISTÓRIA

La pàgina web “machista en rehabilitación”, ens dona la possibilitat de triar la història que voldries seguir davant d'unes situacions masclistes. D'aquesta manera ens dona a entendre quin podria ser el nostre futur davant d'una situació similar que amb molta facilitat podem trobar a la vida real.

Finalitats

- Familiaritzar a l'alumnat dels pensament antifeministes que hi ha en molta part de la societat.
- Analitzar quines injustícies es creen al voltant d'aquest pensament.
- Aprendre a triar la millor opció davant d'una situació mascliste.

Activitats

- S'ha de dividir la classe en tres grups.
- Anar a la part de “Decidí la historia”
- <http://www.machistaenrehabilitacion.com/>
- Crear la teva pròpia història sobre la situació presentada.
- Exposar els resultats, i els opcions a la resta de companys.

Estereotips de gènere

Els estereotips de gènere és un pensament que continua amb molta força a la societat a dia d'avui. Per culpa d'aquests, en moltes ocasions no es tracta amb igualtat a homes i dones.

Finalitats

- Conèixer els diferents estereotips de gènere que hi ha a la nostre societat.
- Reconèixer quins d'aquests són els més correctes i el perquè

Activitats

- Veure les imatges que donen peu a aquests estereotips
- <http://blogs.publico.es/strambotic/2014/09/estereotipos/>
- Role playing sobre els dos punts de vista dels estereotips